

Előfizetési díj.

Videkre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra helyben	1 frt.

Videkről egy hónapra előfizetést nem fogadunk el.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ES KOZGAZDASAGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Belkirály-utca szeglet trencsin-vár 7. szám hóvá a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzandók.

Az értékes cikkek díjazatnak.

Készítők nem adnak vissza.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak
tere 6kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvez-
ményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haase
Stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Kiadóhivatal:

Stein János könyvkereskedése, hóvá az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1874. második fél évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legczélseztérben pos-
tai utalvánnyal kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteletpléddányval szolgálok.

A „KELET” kiadóhivatala.

Kolozsvár város egy nagy sérelme.

Fegyveres békén, vagy mondhatnók bé-
kés háborunk, mely ép oly nagy anyagi áldo-
zatába kerül az egyes nemzeteknek, mint ez-
előtt a harc maga, tudvalevőleg sok igazság-
talanságnak s elviselhetetlen tehernek kitér-
tése. Már maga a sorozás a nemzet ifju, leg-
jobb munkaerjét foglalja le és pedig a lehető
legigazságtalanabb arányban az állam tagjaira
nézve; először a vak bíró: a sors és másod-
szor a növes vagy testi erő minősége szabja
meg, hogy ki hozza áldozatul a hazának leg-
szébb ifju éveit, azt a kort, mely egyedül al-
kalmas arra, hogy az egyén egész jövőjének
alapját megrakja: Ily igazságtalanság képezi
alapját egész vérendszertünknek a helyett, hogy

a hon védelme az egyén életének férfiúi évei-
re aránylagosan volna felosztva: aránylagosan
az állam minden polgárára, hogy anyagi adó-
val járuljanak a honvédelemhez azok, kiket a
természet valami testi fogyatkozással áldott
meg.

Nem kicsinyek azonban azon igazságtal-
lanságok sem, melyek e hibás alappal bíró
védszervezetnek rossz igazgatásából hárulnak az
állampolgárookra. A katonaszállásügye
tudvalevőleg ezek közé tartozik és Kolozsvár
városának épen, bővön kijutott a szerencse,
hogy a katonaszállásügy igazságtalanságai-
ból kiváló mértékben részesüljön.

Hiábavalóság panaszokdusi egyáltalán hely-
telen, igazságtalanságnak keresztelni a honvé-
delemből származó bármily nagy, de arányla-
gosan megosztott terhet; a hol azonban a szer-
vezet folytán egyes kiváltságosok, vagy ép az
igazgatás miatt egyes nagyobb állami testüle-
tek részesülnek kedvezmény- vagy meg nem
érdemelt hátrányban, mint a hogy az utóbbi
tekintetben Kolozsvár városa, teljesen jogosult
a keserű kifakadás.

A katonai elszállásolás után fizetett pén-
zekre 1784-ből egy „Quartier-Reglament” lé-
tezett, mely szerint egész 1851-ig fizetettek
államilag a megszabott díjak az illető közsé-
geknek. A kormány belátván e szabályzat igaz-
ságtalan voltát, 1851. máj. 15-ől egy rende-
letet bocsátott ki, melyben három osztályba soroz-
ta az állam által fizetendő díjakat, úgy hogy az el-
ső és második osztályba sorozott városok na-
gyobb díjakban részesültek. Kolozsvár városa
a II-ikba tétetett ugyan, de a forradalom alatt
kimutatott hazafias érzelmeiért a harmadik
szerint díjaztatott, míg a sokkal kevesebb szá-
mú népességgel bíró N-Szeben a második osz-
tály szerint kapta illetékeit.

A város többszörösen panaszt emelt a
rajta elkövetett méltatlanság ellen s a katonai
parancsnokság is beismerte azt; évenként
440 frttal pótolta a város kiadásait, de azért
továbbra is a harmadik osztályban hagyta, míg
végre 1856-ban az említett jelentéktelen se-
gély is egészen elvonatott.

A németek Schrödert azért istenítik e szerep-
ben, mert ily felfogással játszta és első beléptével
megbirta teremteni a hangulatot, utat birt törni ma-
gának a nézők érdeklődésében; az általános figye-
lem rögtön lebilincselte.

Mint a keresztény világ feje, legnagyobb ki-
rálya az azzal a gyauval lép be, hogy családjában
erős ellenzék, fojtott gyűlölet lappang az ő feltétlen
hódolatot parancsoló zsaruk uralma ellen. Szívét a
gyau már rája, Erzsébet szerelmében nem hisz,
a lappangó ellenzék fejének fiát tartja; az eretnek-
séget lelke fenekéből utálja.

A második felvonás első, második jelenet-
ben alig vehetni ki, hogy atyja beszél fiával.
Egy vad despotát látunk, csak ki érdeklő, le-
nézett alattvalójá, rabszolgájá iránt hideg, fa-
gyos, mint egy hóval borított szikla. Fiától fél,
mert annak egész belvilága oly nemes becsavgytól
ragyog, melynek egyetlen szikrája képes nappal is
éjei nyugalmát tönkre tenni. Fia szabadságról álmo-
dik, míg ő zsarnoksága fekete falai közé záncsolta
magát s retteg, hogy e lázas kedély sünoct, falat
halomra dönt és a romokon kitűzi azon zászlót,
melynek lebbenésétől is iszonyodik.

Magatartása Marquis Póssal szemközt (III.
felv. vált.) legkényesebb talán minden jelenete kö-
zött. Midőn Posa szívet olvasztó, velőt rázó szónok-
lata, mint egy isteni hatalom megrendíti, s keble
mint áthévelt szirt meglágyulva hajlik az ostromló
félisteni nemesség felé; ama nagyon is kimért rö-
vid sorok helyes súlyozása, a megelőző, kiséző és el-
mosódó némajátékok mind oly nehézségek, melyeken
diadalmaskodni csak valódi művészeknek sikerül.

Méltósága csak királyi, nemessége aviseletben
csak etiquette — formaszere; egyik sem a lélek-
fenség kimgárása. Mint szagat össze minden con-
ventionális illedékes szabályt, mihelyt romboló ter-
meszetén a féltés vad dübe elárad. Még aljasságra
is képes vetemedni — ellopítja neje leveleit — csak
hogy megbizonyosodhassék. (IV. felv.)

Tépelődő bánata Posa kivégeztetése fölött, mi-
dőn halálos álomból erőszakkal akarát fölkenyszeri-
teni azt, ki őt megvetve halt meg; midőn capa-
citatni látszik a hullát, hogy föléle nem esebben
vélekedni tanuljon; dühöngése udvaroncainak
azok nyomorultt ármánya ellen; vagy mikor aléltá-
sából felocsudva térdre parancsolja a büszke grand-
okat; ama megkövült sziklakeményiség, melyvel fiát és
nejét a vértörvényszék martalékul dobja; mind
oly jelenetek, melyekben bár mily magas ábrázolási
képeség diadalát ünneplhetti.

A város nem szünt meg panaszkodni a ka-
tonai szállásolás roppant terhe miatt s egy a
honvédelmi, mint a közös hadügyminiszternél
terheinek megkönnyebbitését szorgalmazta, fel-
tevén, hogy 1871—72 és 73-ban csupán a
tisztai szállásberek pótlására és a szükséges
butorok, ágyneműk beszerzésére 56,929 frt
64 krt adott ki a város, melyből egyetlen
krajczár kárpótlást sem kapott, sőt a 6 fiók-
laktanya bérét, a nagy laktanya fentartását és
egyéb költségeket beszámítva, a katonaszállá-
sólás Kolozsvár városának éven-
ként 35 ezer nehány száz frtrends
költségébe kerül, mely összeget a mi
különben is szegény városunk közművelődé-
si céljaitól volt kénytelen elvonni, hogy e
molech étvágyát kielégíthesse.

És mindezen nagy kiadás szerencsésében
a város azért részesül csupán, mivel némileg
közponit lévén, a katonaság tömegesen ide
hurczoltatik s míg a körül fekvő városok és
községek semmit sem éreznek e teherből, mi
gönyvedünk alatta. De még ez nem minden,
mit a katonaszállásolás miatt szenvedünk. Vá-
rosunkban tartatnak az egész környék szá-
badságoitainak rendes évi gyakorlatai, a ka-
szárma képtelen levén befogadni őket, hete-
ken keresztül a magánosok házáinál vannak
elszállásolva. Hogy mekkora teher kivált a
szegényebb háztulajdonosoknak sokszor saját
lakszobájukban hosszabb időn keresztül 2, több-
nyire egészen műveletlen egyént szállásban
tartani, azt hisszük bárki által könnyen belát-
ható. Ez is Kolozsvár lakosainak kiváltsága
a környék felett.

Végre a ministerium is megsokalta a mélt-
atlanságokat s ez évben elrendeltetett, hogy
egy vegyes polgári és katonai bizottság vizs-
gálja meg az ügyet. E bizottság befejezte mun-
kálátát s azon megállapodásra jutott, hogy vá-
rosunkat nem a III., hanem az I-ső osztály
szerint illeti meg a katonai szállás-illeték.

Városi képviselötünk nem rég tartott gyű-
lésében felküldetni határozta e munkálalatot egy
felirat kíséretében, melyben kéri tehát végre a
város e nagy sérelmének orvoslását, fentart-

ván magának kárpótlási igényét az eddigi száz
ezerekre menő kiadásokért.

Reméljük tehát, hogy a kormány nem
nézi el tovább e nagy igazságtalanságot s a
roppant tehertől, mely képes volna idővel a
város egész gazdasági erejét kimeríteni, rövid
időn meg fog bennünket szabadítani.

— Krasznamegye évnegyedes közgyűlése sept.
7. s következő napján tartott meg.

A megerendezés kérdése agyszámmal gyű-
tötte össze a bizottság tagjait, minthogy a belügy-
minister urnak e tárgyban nyilvánosságra hozott ren-
delete által a megye életkérdésévé tétetett ezen ügy.
Minden ellenmondás nélkül elhatározatott, hogy
Krasznamegye önállóságát a jövőben fentartani óhaj-
tja s feliratát ily szellemben tette meg.

— A román-erdélyi határon történt határ-
sértések tárgyában a belügyminister, mint tudjuk,
egy a külügyministerrel, mint a bukaresti nagycon-
sulunkkal azonnal tudatta a történeteket s elégtételt
kért, s — a „Pester Lloyd” szerint — mindkét ol-
dalról azon választ nyerte, hogy a romániai kor-
mány teljes elégtételt ígért s egyszersmind a vizs-
gálatot is megindította, hogy jövőre ily kihágások
elő ne forduljanak.

— Az osztrák tartományi gyűlések tegnap-
előtt nyitattak meg; kivéve a görziti s triestit, me-
lyek már a múlt hó folyamán összeültek s az isztriai,
mely ülészakát már be is végezte. Az új ülészakához
semmi reményt vagy aggodalmat nem köthetni; leg-
főleg a cseh tartományi gyűlés fog élénkebb színe-
zetet nyerni a 7 ifju cseh képviselő belépése által.
E tekintetben a tiroli tartományi gyűlés is némi
változást tüntet elő, mert az újonnan választott dél-
tiroli képviselők közül nemcsak a három klerikális
lép a gyűlésbe, de dr. Armani, Roverodo szabadelvű
képviselője is részt vesz az ülésésében.

Az osztrák reichsrath a jövő hó máso-
dik felében, legkésőbb október 20-án kezd meg ül-
ésését.

zsébet Carlos iránt csak szánalmat, meleg részvétet
érez; míg bámulatteljes vonzódását — mondjuk ki —
szerelmét Pósa bírja egészen. Carlosra, ki férfiatlan
gyöngesége rabja: le, Pósa pedig — ki egyedül
képes őt megérteni s reá méltó is lenni — fel néz.
Nem úgy áll-e dühöngő férje előtt sértett méltó-
sága érzetében, mintha feje csillagok közé ma-
gasodnék?

Az ötödik felvonás végjelenetében Carlosnak
tett vallomása nem egyéb mint hü engedelmisség a
magát érettek feledozott Posa marquis végtagyomá-
nya iránt. Nem szerelm. Hisz Carlos küldi; mig
azt kit lelkében bálványoz Pósat (IV. felv. vége) a
női báj minden hatalmával marasztja.

Don Carlos.

Oly jellem minő csak a Fölőpéhez hasonló atyai
szeretetlenség és szivtelen rendszer alatt képződhe-
tett. A despotismus átka épen az, hogy elmázasztó
nyomása alatt természetes fejlődési processust sem-
mi de semmi nem követheti. Mindent elsatnyit, korcs-
csá, nyomorékká bélyeg. Carlos egy alapjában ne-
mesnek írgant, s némely vonásában mindvégig an-
nak is maradt, de magával még is többnyire meg-
hasonlásban élő ingatag, lázas, önféj, egészségtelen
természet. Mint ilyen, sok mesteri vonással van
rajzolva.

A valódi férfi bármily lelki bajok, bármily
sorscsapások közepette munkában keresi és találja
gyógyászát. Szabadon választott célja után minden
erejével küzd. Don Carlosnak nincs ily célja. Leg-
alább mihelyt egyedül marad: nincs semmije; ezé-
ltalan, reménytelen szerelmében csak bánykodik ég
és föld között; és ez tölti be életét. Nagy dologról
álmodott ugyan ő is a tanodában. Ujjátremteni vá-
gyott hazáját Németalföldet — de csak addig, mig
Posa oldalánál volt. Itt erejének sarkantyujá, teitének
lelke: Posa. Nélküle csak vergődik mint szárnya
törtött madár. Férfián nem lehet életcéz a szerelem
soha. A nőknél lehet és többnyire az is. Carlosnak
pedig mindene: ingerült beteges szenvedélye. Melyik
valódi férfi hagyta volna Carlos helyében hasztalan
epedni a gyönyörű Ebolit? És hasonló gyöngeségek
bilincseiben ki mert volna szerelmet vallani oly tö-
kély zsámulánál mint Erzsébet? Beteges szenvedé-
lye eszevesztettségének nincs kiáltóbb bizonyítványa,
mint midőn a csábítás minden fogásait kimerült
Ebolit, e forró vérű bajos fiatal hölgyet bamba visz-

„KELET” TÁRCZAJA.

Don Carlos.

Spanyolország trónörököse.

Dramai költemény 5 felvonásban. Írta: Schiller
Fridrik. Fordította és magyar színpadra alkalmazta:
E. Kovács Gyula. Előadatik E. Kovács Gyula ju-
talomjátékaul sept. 19. 1874. Kolozsvárt.
(Folytatás.)

Azért, mig Fülöp minden oldalról kényelmes
gyönyörrel szemlélhető, mesterileg faragott szobor:
a körülte csoportosított alakok alig féldemborművek.

Fülöp jellemének alkatrészei, regyelemei: a
merev absolutizmus államban és egyházban; egy
zordon atya szerencsétlensége, egy bizalmatlan férj
gyanakodása, féltékeny dübe; majdnem a minden-
hatóságig fokozott féltékeny-éretet családban és birod-
alomban. Nem hisz senkinek, örök kételyek közt
bujdoklik.

Rötscher mintha nem helyeselné a költő azon
eljárását, hogy Fülöpöt féltéssel gyötörteti (III. fel-
vonás). Némi hármomatlanságnak mondja e beveg-
yítést. Csekélységem e bibát éretnyek tartja; mert
midőn e mély emberi indulat rabjává teszi e rideg
hóst: sokkal közelebb hozza egyszersmind részvét-
tünkhöz, érdeklődésünket iránta fozozza, biztosítja.
Kevésbé egyeztethető rideg természetével szerintem
a Posa halála fölötti sentimentalis fájdalom, majd-
nem mély kesergése.

Fülöp alakjának művészi ábrázolása egyike a
legnehezebb és legszébb színészi feladványoknak. Kü-
lönböző alkatrészek, többféle vonások, elhajló színű
szálak harmonikus egésszé olvasztása egygyé szö-
vése felettébb megnehezíti, de épen ezért gyönyör-
teljessé is teszi az előadó művész foglalkozását. El-
ső megjelenésének már nyugodt, mozdíthatlan fő-
lényt, merev méltóságot, kételet, féltékeny szerelmet,
vakbuzgó katolikusságot, szóval a jellem minden
elemeinek egybejárását, tökéletes alapszínezetét kell
érzékelteni.

BELFÖLD.

Fogaras vidéknek bizottmánya f. hó 10-én vette tárgyalás alá a belügyminiszernek törvényhatóságainkhoz kibocsátott ismeretes rendeletét s örömmel mondhatom, váratlan közmegegyezéssel, a mult gyűlések viharos jelenetei után nem remélt bízottsággal tüntette ki ekkor magát az ország közönsége előtt nem épen kedvező világításban álló vidék választmánya. Nagyon meglátszott a gyűlés mérsékelt hangulatán, hogy a féktelen szenvedélyesség s engesztelhetlen fajgyűlölet lovagjai a sorompókon kívül érzik magukat, Boér Kálmán erélyes főkapitánysága óta lehetetlen lévén alkotmányellenes üzemleiket e komoly tanácskozára szánt teremben tovább is folytatni. Ez a példa is világosan bizonyítja, hogy a nép nevében a handabandázó jó urakon kívül hány hive van itt e messze végvidéken is a szeparatistikus dákóromán-féle eszméknek s egy pár nagyhangú ábrándos leszeritása után, hogy enyészik el szappanbuborék gyánát a már-már megfőkezhethetlenné deklarált nemzetiségi politika. Csak tudna a kormány mindenütt emberére találni s lágy dédelgetés helyett szeretetne erényt a magyar államiság érdekeinek hamarabb bejutnának a teljes egység ígért földjére. A nép soha és sehol sem törekszik a belbőke fölforgatására s mindenütt tiszteletben tudja tartani a szentesített törvényeket; a ki tehát a csendes falusi tűzhelyekre dobja ki az igazság őszkét: egyedül őrdögi sugallatát követve, mindenekelőtt saját feleit rontja meg, mert békés lelki nyugalom nélkül a polgári foglalkozások egyik ágában sem működhetünk gyümölcsözőleg.

Ezen a gyűlésen egyébiránt maga a nemezis is utólrte Fogaras vidékének alkotmányellenes bizottsági tagjait, mert a választmány felerészben való ki-sorsolásánál a legszenvélyesebb agitátorok legtöbbjének neve került ki az arnából. Vajha az újonnan beválasztandók egytől egyig hazafias érzellemmel kezdenék meg szép hivatásukat, hogy Fogaras vidékének valóban gyászos hirneve többé föl se ujjljon. A vidék által ép most javaslatba hozott területi kike-rektés, illetőleg Fogaras vármegyének Felső-Fehér beszögellő részeleivel s néhány ide gravitáló szász helyszéggel való kikerekítése képezte a gyűlésen a fő-tárgyat. Teljes reménnyel nézünk a kormány intéz-kedéseinek elébe, mert Fogaras főntartásának maga-sabb állami érdekei, a déli határvonalnak a szász főhatóság alól bár részben való megóvására s az ál-lamkincsért itt összpontosuló nagy birtokai már magukban, nem is említve az egységes és hazánk-ban alig pártját találó geográfiai körülhatároltatást, hathatósan ajánlják e vidéknek az új törvényhatósá-gok sorába leendő fölvetését.

Szükségesnek találjuk még egy pár szót vidé-künk gazdasági előmezetéről ejteni: A jelenleg folyó éven pénzügyi viszonyaink közt áldozatnak mondhatók költséggel egy rég érzett országos hiányt elégített ki kormányunk a fogarasi ménestelep fölállítását által, hol tudvalevőleg a he-gyi használatra alkalmas lipizai lófaj tenyésztése

szantásításával szíve mélyéig sebz, leggyöngébb ol-dalán: női hiúságában öszetörő és valamivel később Erzsébet iránti szerelme közbenjárójának kéri fel. Ezt nevezi aztán Heine: „Jugendeselei-nak. Ez és ehez hasonló vonások árulják el aztán, hogy ez a Spanyol: germantól született.

Hogy végül Erzsébet vallomására ama magas lelkesedéssel szavakkal felel, melyben egykori szene-vélys szerelmét mintegy lenézi; hogy — Erzsébet bár karjaiban tartja — mégis a csatátérre, a forra-dalom viharába siet: csak azt bizonyítja, hogy meg-rendítő csapások, élethalál válságos pillanatai gyöngé-lelkeket is óriási elhatározásra korbácsolhatnak. Sőt az ily jellemeknek épen ez a tragikumuk. Az t. i. hogy bennök ember feletti műveletekre soha sem akara-tat, hanem csak az erő hiányzott. Carlosban Hamleti vonások észlelhetők Hamleti tökély nélkül.

P o s a M a r q u i s.

Carlosnak határozott ellentét. Carlos épen azon tulajdonokért bálványozza barátját, melyeknek hiányát saját énjében keserűen érezi.

Legtöbb ember nem ismer semmi ideált, sem-mi ideális célt. Közönséges természetek álmodoznak ugyan ifjúkorukban, koronként tén lelkeseznek is; de a férfikor nyarában visszasüllyednek a „rudis indigestaque moles“-be.

A választottak a korán derengő ifjú álmodat-átviszik a férfikorra is, és izmosult erővel töreked-nek annak, hanem is elérése — de lehetők megkö-zelítésére. Szellemök lángját, idegzetők erélyét egy nagy eszmény utáni törekvés szent harczában égetik el még akkor is, ha bizonyosan tudják, hogy céljok-at soha el nem érik. Ily választottak, ily „napba néző szárnyas lkarok“ egyike: P o s a. Jól tudja ő, hogy célját — mely nem egyéb mint honát, korát ujáteremtteni a szabadság által — el nem érheti; maga mondja: „E század még eszményemnek nem ért.“ De arról is mélyen meg van győződve, hogy: ő egy jobb idő előhírnöke, a világosságot hajnalá-nak pacsitárja, hogy szárnyainak csattogása a sza-badság verőfőnyé alá tereli az ébredő világot. „Fel-rázkodik s kiküzdí szent jogát.“ Tragikumuk épen az, hogy a fennálló államrendet — mely bár bomla-dásnak indult — megdönteni nem képes; mégis a közelgő, új világ lehetőségét áthatva élete feláldozásával is küzd a régi ellen.

„Szép a kinek jut a dicső vég,

tűzetett ki célul. A ménes áthozatala idején a kincstár itteni birtokában még sehol sem vala cél-szerűleg berendezett tenyésztő helyiség s ma már ámulva járja végig a látogató Alsó-Szombatfalván, a törzhelyen nagy tervszerűséggel s meglepő csinnal beállított istálló-épületeket s a kezelő személyzet szá-mára részben átalakított, részben újonnan emelt lak-helyeiket, nem is említve a Venitzén, Kománán s magában Fogarasban emelt díszes gazdasági épüle-teket. Pedig a ménesbirtok fekvősegei Frektől Ku-csulatáig, körülbelül 9 mértföldnyi hosszúságban s elszórt parcellákban egyezersmind mezőgazdasági műveletre is föl vannak használva s ily távoleső pontokon egyidejűleg vezetett építkezések gondjai ter-helék még a mellett az illető tisztviselőket.

Múltó elismeréssel kell tehát megemlékeznünk a nyilvánosság előtt is egy a gazdaság intézésével megbízott tisztviselőkről, mint különben az egészet fáradságtalanul gondozó, munkás jószágigazgató Lázár Jakab urról, a ki a fogarasi ménesbirtok beru-házása körül kifejtett nagy tevékenysége, meglepő takarékosága által a legnagyobb mértékben érdemes-nek mutatkozott a kormánynak belé helyezett bizal-mára. Az ő ritka ügyszeretetének, pártját ritkító hi-vatali pontosságának egyik bizonyossága az a közeli-smerés és osztatlan népszerűség is, melylyel e derék tisztviselőt Fogaras vidéke egész közönsége egyetem-legesen kitünteti.

Adjon is a gondviselés sok ilyen lelkiismeretes, az állam érdekeiért semmit nem kimélő önfeláldozó tisztviselőt hazánkban! „R.“

Felhívás

Magyarország község-jegyzőjéhez.

Tisztelt kartárs Urak!

Általánosan elismert tény az, hogy az egyesü-lésben rejlik az erő, és hogy az egyes egyén érde-kei leginkább közös erő által mozdíthatatnak a legtha-tósabban elő.

Ezen tapasztalás hozta leginkább létre a ha-zánk területén a legujabb időben oly szép számban és oly nemes czállal működő társulatokat és egy-leteket.

Csak a jegyzői kar régen mély álomban szen-dereg és nincsen egy mozzanat sem, melyet ezen de-rék és sok mivelt tagot számláló táborból feljegyez-hetnének. Mi a legmélyebb fájdalommal észleljük rég óta ezen felette káros télienséget. Sajnálunk leginkább azért, mivel a községi jegyzők közigazgatási gépezet-ünk ezen kiváló szervei, saját vitalis érdekeik elő-mozdítása tárgyában mit sem tettek eddig, egy lé-pés sem történt arra nézve, hogy ezen tisztas kar minden egyes tagjának szellemi és anyagi érdekei az együttes és egyesült erő által mozdíthatatnak volna elő. De sajnáljuk már azért is, mivel egyesülés hi-ányában, a tömeges kellő támogatás nélkül nem rit-kán történik, hogy a községi jegyző csak is azért megingattatik becsülettel betöltött állásában és csa-

De azzal is köz a dicsőség,

Ki gondol, kezd, ki mer!

Tragikumuk a kiváló egyesnek, hogy oly nem-zedékben élt, mely átmeneti hidul szolgált egy kiélt, elkorhadó és egy friss erővel duzzadó korszak között. A kikerülhetetlen katasztróphák örvényébe fult.

(Vége köv.)

A tanár. Regény.

Irta: Currer Bell.
Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Tizenkilencedik fejezet.

(Folytatás.)

Beszélyirőknak mindig a való élet tanulmányo-zásába kellene bemélyedniök.

Ha megtartanak lelkiismeretesen e szabályt, keve-sebb ily élénk tarkaságú képet nyújtanának, melyben a fény és árny annyira ellentétesen váltakozik; hő-seiket s hősnőiket ritkán emelnék az elragadtatás ma-gaslatára, s még ritkábban súlyoszenék egészen alá a kétségbeesés örvényébe; mert ha ritkán élvezzük is az öröm teljes mértékét az életben, de még rit-kábban érezzük az egészen szerénytelen kin keserű csapásait, hacsak, valóban állatokként, nem adtuk át egészen magunkat az érzéki gyönyörök mámorának, s élvezési képességünkkel visszaélve, megerőlt-tetve s tulfeszítve nem semmisítettük meg azt vég-re merőben; ekkor aztán igazán támasz nélkül, s minden reménytől megfosztva érezhetjük ma-gunkat.

Nagy lehet lelki szorongatásunk, s hogyan is végződhetik? örök forrását szétromboltuk; az élet csupa szenvedés kell hogy váljék — igen gyengék már a hitbe vetni bizalmunkat — a halál, mint mély sötétség áll előttünk, isten, hit, szellemi felsőbbség nem hatolhatnak be többé megrongált kedélyünkbe, hol csak a bűn undok beszenynyező emlékei élnek; s az idő végre a sir szélére sodor s a megsemmisü-lés beletaszit mint betegségűl megrongált vázat fájdalomtól megtörve, üzetve a kétségbeesés kérélehetlen furaitól, a temető mélyébe.

De a rendes életű, józan esztű ember sohasem esik kétségbe. Elvesztéi vagyonát — ez kétségkívül nagy csapás — egy percig talán ingadozik: de ak-kor erőse, fokozza a fájdalom által, siet orvosozart

lédjával a bizonytalan jövő nélkülözéseinek kitétetik, mivel községek valamelyik „vezérfőnök“-kegyét ki-nyerni képtelen vala; sajnáljuk, mivel a községi jegy-ző, elszigetelten állva, egymaga nem képes életfelté-telét képező érdekeit oly módon előmozdítani, mint azt a tömeges társulás által egyesült erővel tehetné. Annak látása is már szokszor a részvét fájdalomával töltötte be szívünket, hogy a hivatal nehéz fele-lősséggel párosult súlyát hesezu évek során át be-csülettel viselt jegyző, megtörten a munka terhe által, aggkorában minden nyugdíj nélkül szegény családjával szükségét szenvedett, elhunytá után pe-dig, a hátramaradt özvegy és a nevetlen árvák egy falatra sem méltattattak és ugyanazon község leg-nyomorultabb koldusai lettek, melynek atyjuk oly sokáig becsületben megőszült tisztviselője volt.

Uram, rajtunk áll, sorsunkon önerőnk által segíteni, javítani az egyesült erő által, hol az egyes bár mily kitűnő erő is elégtelen! Mióta Onossy Mátyás orsz. képviselő ur az országgyűlés f. évi május hó 15-iki ülésében az iránt intézett interpel-lációt a belügyminiszterhez, vajjon van-e szándéka a hozott törvény értelmében a jegyzők nyugdíjazása tárgyában intézkedni és ezáltal a szentesített, de eddig alig-alig foganatosított törvénynek a megyei törvényhatóság közbejöttével érvényt szerezni: élénk mozgalom támadt a jegyzők, eddig siri csendben szunyadó táborában.

Az élénk működés szelleme szálta meg ezen kar egyes lángihletséggel telt tagjait erőik meg-feszítésével nem kimélve sem időt sem pénzálloza-tokat, törekedtek kartársaikat az egyesülés és tár-sulás eszméjével megbarátkoztatni. És a nemes ön-zetlen törekvés, megtermette gyümölcsét. A t e m e s -v á r i és Z s o m b o l y a i jegyzőgyűlés létrejövén, azokon élénk eszmecsere tárgyat képező egy B u d a -p e s t e n m i k é n t e g y e b e h i v á n d ó á l t a l á n o s „o r s z á -g o s j e g y z ő i g y ű l é s“ és ugyanott és ugyanak-kor mikénti létesítése egy „o r s z á g o s j e g y z ő -e g y l e t“-nek kérdése, hogy ilyenén módon a kar érdekeit előmozdító intézkedések mikénti életbelép-tetése fölött tanácskozmány tartatnék és megállapít-tassanak mind azon módozatok és eljárások, melyek számunkra egy jobb és biztosabb jövőt megállapí-tani képesek.

Hanem, szeretett ügybarátim, ezen nagyszerű terv keresztülvitelére egy csekély számú bizottság és tagok feláldozó lángbuzgalma teljesen elégtelen még akkor is, ha ezek, mind eddig önzetlenül tevők erőiket a végsőig megfeszítették. A törvényes hozzá-járulás, minden egyes jegyzőtárs buzgalma, készsé-gos hozzájárulása okvetlen szükséges arra, hogy test-té váljék az ige, melyet oly nagylelkességgel eddig hangoztattuk.

Föl tehát, kartársak a munkára az egyesüle-re! Mi azzal saját magunknak hivatalunk tekinté-lyének, és családunk jólétének tartozunk!

Az ügy szentégsége, legvitalisabb érdekeink ne-vében felkérünk minden egyes jegyzőtárs urat, hogy haladéktalanul sorakozván hozzánk csatlakozni szí-veskedjenek.

találni: tevékenység csakhamar enyhíti a veszte-séget. Betegség látogatja meg házat; tűrve bizik s az időtől vár javulást. Égető keservek üldözik, fájdalom töri meg tagjait, nem birnak nyugtot találni; a remény horgonya tartja fűn az elbukástól. Vagy ha-lál ragadja el tőle mindazt, mi kedves előtte, erő-szakkal, tövestől kiszakítja oldala mellől a törzset, melyet érzeme szálalaival font körül, sötét kétségbe-ejtő időszak, borzasztó veszteség, de itt a vallás, a hit jön segélyre, megvilágítja jótékony fényével el-hagyatott házat, s egy jobb élet reményével biztatja őt, hol ővét viszontlátandja. Ugy szól e világról, mint bűnnel terhelt helyről, ama jobb élet údvéről, mint örökkön tartó, szenvedésektől ment létről. Vi-gasztát még azzal erősíbiti, hogy kettős fogalmat köt azzal egybe, melyet ugyan felfogni, megérteni nem bir a gyarló halandó, de a melyre azért örömmel alapítja nyugalmát, öröklét és halhatatlanságot; és a szomorkodó lelke eltelve bár, de dicső előképével az egy fény és békének, s az ott honoló örök szel-lemnek, azon napot várva, midőn az ő lelke is meg-szabadulva pór-hűvelőtől, megtisztultan szállhat fel oda, s szeretet által megneemesedve, félelemtől men-ten fog egyesülhetni; e gondolat erősít ad neki da-cszolni az élet keserveivel, eleget tenni kötelmeinek, s ha a buskomolyság el nem hagyja egészen keblét, a jövő reménye képessé teszi őt annak elvise-lésére.

(Folyt. köv.)

A szabadkőmives szövetség s rokon társu-latai napjainkban.

3.) A jelenkor nem-kőmives titkos-szövetségei.

(Folytatás.)

A rendet egy Wildey Thomas nevű kovácsle-gény vitte be 1821. az egyesült államokba, hol en-nek következtében nagyszámú páholyok s a hol a rend lábra kapott, mindenütt nagy páholyok alakulának; végre az összes Egyesült-államokban alakult egy nagypáholy, mely bizonyos differentiák miatt minden viszonyát felbontá az angol Odd-Fellowssal. Az ál-talános nagypáholy főnökét Grandsire-nek (nagyur) hívják. A rendnek (legalább Amerikában) öt rang-fokozata van s ezek mindenike ismervél különböző színű jelvényeket visel (köténynek vagy szalagján). A

Nem a vezértiszti viszketeg, nem a kar, saját édes magunk szelleme és anyagi érdekünk előmozdi-tása ad erőt ezen nagyszerű, de nehéz vállalat ke-resztülvitelére.

A legbensőbbben kérjük ügytársainkat, hogy je-len sorok olvasása után rögtön járásoként tömő-rüljenek.

Kész hitünk, hogy találkozik minden szolga-bíró járásban elég buzgó tagtárs, kik az o n n a l töb-bi ügytársaikat egy értekezletre összehívandja, ott az eszmét beható vita tárgyává teendik és bennün-keket haladék nélkül az eredmény felől értesítvén, velünk szívesen közlendik hozott határozataikat és netáni javaslataikat.

Ez okvetlen szükséges arra, hogy a bizottság a többi lépéseket rögtön maga az ügy érdekében megtehesse.

Midőn ismételtelen hazánk összes jegyzőit biza-lommal felkérjük, hogy saját legszentebb érdekeik előmozdítása ügyében, ezen ügy szentégsége és ma-gasztossághoz méltó buzgalommal hozzánk csatlakoz-ni siessenek és bennünket értesíteni szíveskedjenek, maradjunk hazafiai üdvözléssel.

Ostern, Torontálmege, 1874. sept. hó 13.

a bizottság nevében

Mohaupt Mihály,
köz. jegyző.

Külföldi szemle.

Kolozsvár, sept. 17.

Azon képviselőválasztás, melynek a franczia Maine-et-Loire megye tegnappólt színhelye volt, tényleg eredménytelen maradt ugyan, de erkölcsileg a köztársasági párt diadalával végződött. A három jelölt egyike sem nyert abszolút többséget s azért új szűkebb választás volt szükséges, melynek határ-idejét még nem ismerjük. A vasárnapi szavazásban Maillé köztársasági jelölt 45,187, Bruas Károly monarchista 26,625, Berger bonapartista 25,420 szavazatot kapott. A köztársasági jelölt tehát csak-nem annyi szavazatot nyert, mint két ellenjelöltje együtt véve. Ez annál meglepőbb, mert ezuttal a hivatalnokai kar szokatlan erélyvel iparkodott a vá-lasztókra pressiót gyakorolni. Maga Cumont közok-tatási miniszer, ki szintén e megyének követe, lé-pett sikra Bruas érdekében. Különösen az szolgál-talmas kortes eszközül, hogy jelenleg egy új vas-uti vonat építése van tervezve, mely Maine-et-Loire megyét is érinteni fogja. Néhány községet a minis-ter azzal iparkodott a kormányjelölt számára meg-nyerni, hogy megígérte nekik, hogy az új pálya az ő határaikon fog átvészeltetni.

A pressio és az ígért azonban egyformán hatástalan maradt, mert Bruas ur alig kapott több szavazatot, mint a bonapartista jelölt. A szűkebb választásban, mely közte és Maillé közt fog végbe-menni, ez utóbbinak diadala biztosan várható.

Mac-Mabon tábornagy vasárnap Lilleből jöve, Bethuneba érkezett, hol az összes hatóságok fogad-

rend czélja tisztán materialis jellegű. Mig a szabad-kőmiveseknek mindenekefelett morális czéljuk van ebből kifolyólag jótékonyaságból működnek: addig a Odd-Fellowok ezt főfelvált tekintik s szövetségök mo-rális jelleméből vezetik le. Céljaik a következők: 1) meglátogatni a betegeket és örködni felettük; 2) szükségben szenvedőket gyámolítani; 3) halottak eltemetni; 4) az árvákat nevelni és 5) elhalt test-véreik özvegyeit és árváit eltartani. Ezenfelül Ame-rikában az Odd-Fellows rendje magasabb rangú vett fel, mint Angliában; hozzjuk tartozik többek közt az Egyesült-államok alelnöke Schuyle Colfax is. Egyébiránt a szabadkőmivesek jó része az Odd-Fellowshoz tartozik. A tisztelet- és hiúságból kifolyólag az Odd-Fellowoknál még magasabb rang-fokokat is állottak elő, mint szabadkőmiveseknél, melyek képviselői magukat a „patriarchák seregé-nek nevezik. Legmagasabb hivatal itt a főpatriar-chaság és főpapság. 1829—62-ig az amerikai Od-Fellowok mintegy félmillió tagtársat vettek fel e-zektől 20 millió dollárt; jótékony czélokra kiadtak 8 millió dollárt. Most 3195 páholyban 245,000 ta-gal és 50 millió dollárral rendelkeznek.

E fényes eredmények felkelték kevélységüket arra a gondolatra jövének, hogy az egész földkere-ségén egy propagandát alkossanak. Különösen európai száraz felé pillantgatának s főkép Német-szagra. Az agitatio 1870-ben vére kezdetét, lega-ször is a porosz egyleti törvényben ütődtek meg, mint legkeményebbszirtben; de Schuyler Colfax elnök nem az az ember, ki „testvéreit“ csernő-hagyja, vagy scrupulositásait hivatalos szemé-lyvel ne támogatassa. Ő az ügyet az akkori észak-amerikai washingtoni követ elé vitte. A követel-zés az lett, hogy a porosz kormány a rendekről ke-vező véleményül kapva, a gravelovei ötközet után kénytelenül megengedé az Odd-Fellowoknak az e-leti szabadságot s Bismark háború szemléjéből való visszatérése után a rend első páholyát Germania N. 1.-t Berlinbe tévé. Azt híresztelték, hogy e válg-összeffüg a politikával és hogy a porosz rend ala-zata az Egyesült-államok új realitása szerinti; deú tudja ezt? Berlinen kívül még az Odd-Fellowo-nak Drezdában, Stuttgartban s más helyt is vannak páholyai.

(Foly. köv.)

k. A város polgármestere a lakosság tisztelete és rasszkodását fejezte ki a beszédét így végezte: „Nagy sje, hogy a nemzetgyűlés ennek végleges hatalmat jon, mely lehetővé teszi, hogy az erkölcsi és anyajaszervezés oly jól megkezdett művét sikeresen fejezhesse.“ Mac-Mahon válaszában megköszönte a ivélyes fogadást s azon reményét fejezte ki, hogy nemzetgyűlés mielőbb meg fogja az alkotmányrvényeket szavazni. A tábornagy azután Auchelbe azott, hol a hadgyakorlatokat szemlélte meg.

A spanyol csatáról még mindig nincs uig. Azon csatáról, melyet Lopez Dominguez táborok Bastelánál vívott, most részletesebb hírek érveznek. A carlisták itt 6000-en álltak Saballs véze alatt; a sűrű köd következtében két tűz közé tottak s nagy veszteséggel szenvedtek. A csatátén 76 carlista holtteste maradt vissza.

Ama lázadó sereg, mely Rippottnál küzdött, vesztette tüzéségét. Saballs nagyon haragszik e ereség miatt, melynek következtében a kormány apatai Puycedát fölmentették. A lázadók most a verencsellen város ellen új támadást terveznek. Ide onatkozólag Perpignanból, sept. 13-ki kelettel köetkező távirat van előtűnk: „A carlistáknak Seo-e-Urgelben nagy készleteik vannak. Saballs nagy ölkészületeket tesz Puyceda fölperzseléséhez s erre ézve csak Don Carlos parancsát várja. Számos laos kivándorol a városból. A csapatok, melyek Puycedát elhagyták, három szakaszban Gerona, ich és Maurea városokba vonultak. Az utóbbi Bergába élelmi készlet szállítmányt fog kísérni. Vaencia tartományból 1500 carlista ment a cataloniai soportok támogatására, mely tartományba Don Alonz Frágán át betört.“ Ugy látszik, hogy a sűrőny ez utóbbi része azt akarja mondani, hogy a lázadók, kik a múlt héten Valenciában több vereséget szenvedtek, Pávia tábornok folyton elnyomuló adai elől Cataloniába húzódtak vissza.

20-ik közlemény

a Tordán felállítandó árvaház javára tett adakozásokról.

T. cz. Bors Albertné ivén: Alapító lett gr. Kornizs Miklósné, 200 frt. Egyezersmindenkorra adakoztak br. Józsika Lajos egy 50 frt erdélyi urbéri kötvényt, Komis Lajosné 2 frt. Komis Druza 2 frt. Dobiecki Anna 1 frt, Geizler Róza 1 frt. Kabos Ilona 1 frt. Seyfried Ernő 1 frt.

T. cz. Pap Jánosné ivén: Özv. Pap Jánosné 20 frtnak a kamatját évenként, Deák Aranka egyezersmindenkorra 1 frt. Kiesel Gizella 1 frt. Solymosi Ilona 10 kr. Solymosi Róza 10 kr. Renner Ida 10 kr. László Anna 50 kr. Kolozsvári Anna 50 kr. Gegesi Katalin 1 frt. Ország Ilka 50 kr. Blényesi Ilona 1 frt. Tóth Ilka 20 kr. Tóth Vilma 20 kr. Báthori Erzsébet 20 kr. Magyarósi Zsuzsika 50 kr. Szilágyi Mária 20 kr. Kovács Irén 50 kr. Telegdi Ida 10 kr. Nagy Ilona 50 kr. Baktay Ida 10 krajczár.

Fogadják a nemeszövű aakozók, hálás köszönetünket az árvák nevében.

Puhl Ignáczné, Csongvay Domokosné, elnök. titkár.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladott Budapestén sept. 17. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett, sept. 17. 11 ó. 40 p. d. e.

A brucki táborban a hadgyakorlatok tegnap befejeztettek. Királyunk szóban különös megelégedését fejezte ki honvédségünk kitünő begyakorlása felett; továbbá igen hízegő kéziratot intézett József főherczeghez, szintén legteljesebb megelégedését fejezve ki. Királyunk este Budára érkezett, s szombatig itt marad. A minisiterelnök a fővárosba érkezett, s megkezdődnek a minisitertanácskozások a budget és pénzügyi törvényjavaslatok felett.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, szept. 17. 1874.

— Ö Felsőge igazságügyi magyar minisiter elöterjesztésére bírákká: a gyulafehérvári törvényszékhez Mailand Henrik, ugyanott beosztott urbéri törvényszéki bíró és a káranbesi törvényszékhez Juga Gyula, dévai járásbírósi albirót; alügyészeké: a n.-szabeni ügyészséghez Herepei Ödön legfőbb ítélőszéki fogalmazót és a gy.-sz.-miklósi ügyészséghez dr. Man Tiradar m.-vásárhelyi kir. főügyészsi fogalmazót nevezte ki.

— A király utazási programja. A király utazásának programjában nem történt változás. Ö felsőge f. hó 16-án este 1/11 órakor Bruckból Széksefhevár felől Budapestre érkezik, 17. és 18-án itt fog időzni; 19-én reggel Alcsuthra és Boglárára rándul, hol a 19. és 20-án tartandó hadgyakorlatokat fogja megsemlélni. Budapestről f. hó 21-én délben Czeglére utazik.

— Gr. Zichy József közlekedési minisiter, ki e hó 14-én érkezett Brassóba, Cantacuzeno román közlekedési minisiter, br. Haan osztrák magyar consul s több román és magyar mérnök kíséretében a brassaiak ünnepélyességgel fogadták. A minisiter ur a tisztelő küldöttség beszédére azon reményének adott kifejezést, hogy Brassó polgárai, azon nagy horderejű tetteket, melyeket az állam a városért tett valódi hazafiasággal fogják méltányolni tudni s egyszersmind megígérte, hogy a romániai vasutcsatlakozás alkalmával, az Erdélyben teendő első kapa vágásra Brassóba lejön.

— Brucki táviratok szeriut sept. 15-én hét órától délután két óráig Schwachat és Schwadort közt nagy hadgyakorlatok voltak. A nyugati sereg Maroisics tábornagy vezetésével az Eischeffolyra visszaverte a keleti sereget, melyet Pakényi tábornok vezetett. A király a nyugati, Albrecht főherczeg a keleti sereg műveleteit nézte. Andrassy gróf és igen sok idegen tiszt van a táborban. A Krupp-ágyuk ismét igen jól megállották helyüket. A hadművelet befejezése után király ö felsőge Bruckba a honvédek táborhelyére ment. Bruchban sept. 15-én, az ebédre 60 vendég volt hivatalos, a többi közt az összes itt időző miniszterek, az idegen tiszték és a honvéd törzstisztek.

— Idylli állapotok. Tegnap éjjel két rendbeli bolt feltörés történt. Egyik a Hidutczában levő Sallai István kereskedésében, hová a tettesek úgy hatoltak be, hogy a sikátor felől levő raktárnak köfalát lebontották s néhány süveg czukrot, párcsomag szivart, s mintegy 10—15 frt rézpénzt vittek magokkal utraivalól. A másik bolt feltörést pedig a kaszárnyával szemben levő Fatter kereskedésében hajtották végre, honnan élelmi szerekkel s mintegy 200 forint készpénz szállítmánnyal illantak tova az éj védő szárnyai alatt. A rendőrség gyanúja egy Bukurestből nem rég érkező vasuti munkásra esett, kit ma reggel már be is fogtak. E rablási historiában azonban rendőrségünknek nem egy szereplővel, hanem valószínűleg egy szervezett bandával lesz dolga, s a közbiztonság veszélyeztetett érdeke, töle a legnagyobb buzgalmat és óvatosságot kívánja. E rémes historia egyéb részleteiről annak idején nem késünk olvasóinkat értesíteni.

— Székely Mihály, a kolozsmonostori gazdasági tanintézet tanára, a m.-óvári gazdasági akadémiához tanárri nevezetett ki. A kolozsmonostori gazdasági tanintézetnél pedig Székely elmenetele által megürült helyre Kertész György nevezetett ki.

— Egy veszedelmes kalandort csipett el tegnap délután rendőrségünk, ki immár két hét óta nyugtalanítva városunk biztonságát s tartá a legnagyobb izgatottságban a kedélyeket. Ez idő alatt számtalan tolvajesinyt hajtott végre, még pedig többnyire fényes nappal. A megkárosított városi polgárok hosszú névlajstroma s a rendőri hivatalban felhalmozott ruhaneműek, órák, sétabotok stb. mindmegannyi ékesen szóló bizonyítéka páratlan vakmerőségű gaztetteinek. Az elcsajátított tárgyak értéke pár száz forintba megy, melyet a gyönyörű mákvirág — egy Szabó Mihály nevezetű s állítólag ahrudbányai születésű kiszolgált Miklós huszár — pótom áron adogatott el a cigányoknak. A megkárosítottak közül néhányan az intelligens osztályhoz tartoznak, így a többek közt Thumser György, színházunk zenekarának tagja, kitől a tolvaj 68 frt értékű ruhaneműket s Opris Gyula m. kir. távirás, kinek 28 frt értékű tárgyait vitte el. A károsultak közül némelyek holmikaikat az őszeren pillantották meg, mielőtt jelentést ténék, a rendőrség a cigánynektől az illető tárgyakat elszedegette s ettől fogva a cigánynekt kettőzött buzgalommal örködének a tolvaj léptein s tegnap, délután midőn ismét egy halom lopott jószággal jelent meg közöttük, azok elárúsítása céljából, brevi manu letartóztatták s a felől a rendőrségnek is jelentést tettek, minek folytán a befogatás megtörtént. A rendőri hivatalhoz tett jelentések szerint két hét óta 7 betöréssel párosult tolvajlás történt, melyekből a delinquens ölt bevallott. A bordélyházakban évezett öles szerelmét pedig aranygyűrűkkel fizette meg. Egyik károsult épen a kihallgatás idejében jelentkezett panaszlételre a rendőrség előtt, sa factum delictita gonosztervön lévő ujdonat-uj mellényben azonnal fel is fedezte. Az ex huszár most a fogságban elmélkedik városunkban folytatott két heti kalandjai felől, a rendőrséghez pedig folyton érkeznek a panaszok.

— A toscanai nagyherczegnő meglátogatta a napokban a nemzeti muzeumot és Pulszky Ferencz igazgató vezetésével mellett nagy érdeklődéssel tekinté meg az iparmuzeumi gyűjteményeket, melyeknek kiválasztása és elrendezése fölött megelégedéssel nyilatkozott.

— A m.-vásárhelyi barak-tábor M.-Vásárhelynek nyugati részén a vasut- és Maros folyó közötti helyen 28 katastralis holdat foglal el. A táborhely teljesen négyeseg, gát-sánczal körülvéve, melynek töltése egy teljesen megfogant, akár eleven kerttel van szegélyezve. Összesen 15,205 legényre fekhelyekkel ellátott gyalogsági barak van. Minden baraknak végén, a bejáratok mellett jobbra és balra 2—3 altiszt szoba, egy barakban tehát négy szoba van, 8 altiszt számára. Egy barak hossza 23 öl, szélessége 5 öl 2 láb, minden barakon sikátor vezet keresztül, melyek mellett jobbra és balra a fekhelyek végei vannak, egy sorban 50 legénynek van fekhelye, a sikátorok szélessége 5 láb. A barakok

előtt 3 épület van, melyek közül a középső a tisztipavillon, 65 tisztre építve. A tisztipavillon közepén egy kis földött terrase van, honnan a parancsnoknak osztályába léphetni be. A tisztipavillon hossza 38 öl 40 osztálylyal. A tisztipavillontól jobbra van egy köépület, mely áll két tisztieéteremből, egy konyhából, melynek takarék tűzhelyén 600 emberre lehet főzni. A tisztipavillontól balra egy köépület betegek számára, s a fogda. A táborból északra a tábor és Maros folyó között van 72 holdnyi gyakorló tér. Ezen tábor, hol 3500 ember és 204 darab lö elhelyeshető, került az államnak 38 ezer frtba. Egy emberre való lakás tehát 11—12 forint között.

— Türr István tábornok több havi távollét után Budapestre visszaérkezett.

— Egy, a ki nejét és gyermekét hasábfának nézi. Egy szabeni favágó e hó 15-én reggel oly izgatottságban volt, hogy fejszéjével nejebe és leányába akart belevágni. A fenyegetettek segélykiáltásaira szerencsére két rendőr szolga előállott, a kik a dühös embertől a fejszét elvéve, őt a hűvösre kísérték, hogy itt elmélkedjék a tűzifa s az emberi koponya közötti különbségről.

— Királyilövészet leaz e hó 20-án N.-Szebenben. A program 6-ik pontja szerint lövész király csak Szebenben lakó egyleti tag lehet. Ez mindezt egy kis önzése.

— Vogt Károly híres természetbúvár, egy néhány nap óta N.-Szebenben időzik s dr. Tellmann tanultatásának vendége.

— A brassói városi karmester Brandner Antal vezetésével az őzi idény folytán az ottani művészi erők közreműködésével három hangverseny cyclusra nyitattik bérlet. E hangversenyeknek az leend czéljuk, hogy a brassói műdört közönségnek alkalmat nyujtsanak nagyobb orchestralis zeneművek, nevezetesen klassikai és újabb szabásu zenetermekek lehetőleg sikerült előadásban való bemutatására, hogy így az általános szükség érzetnek eleget tegyenek.

— Kullmann pörét október elején veszi elő a würzburgi kerületi törvényszék. Kullmann még mindig a schweinfurti börtönben van s egykedvűleg viseli magát. Azt hiszi, hogy legfeljebb néhány hóra itélék el Bismark meglövöldözéséért.

— Drágul a dohány. A hivatalos lap jelenti: Miután a török dohánylevelek beszerzési árai tetemesen emelkedtek, ezennel közhirrre tétetik, miszerint f. évi szept. hó 15-től kezdve a „finom kir.“ (különlegességi árszabály és „pipadohányok“ 8-ik tétel) eladási ára: 1 vámfontnyi csomagáért 3 frt 60 kr-ra, és 2 latnyi csomagocskáért 26 krajczarra fölemeltetik.

— Az internationale ez idei nagygyűlése Brüsszelben a tárgyalás folyamán szönyegre került következő tétel által nyer jelentőséget, mely minden kritikán alul áll. A német születésű Brohm mondja: „a főke magában véve semmi.“ A biblia írja, hogy: a ki nem dolgozik, ne is egyék. Ennélfogva csak a munkásoknak van létjogosultságuk. Meg kell gyilkolni a vampyrekat, kik a proletariatus szipolyozzák! — Coulon hangsulyozza, hogy a jelen fennálló társulattal, törvényeivel, intézkedéseivel tabula rasa kell eljárni, s a commune-t megerősíteni. „A tőkét bárholra el kell vinni, mert az a nép!“ — Flabaur azt mondja, hogy az 1871 évi forradalom csak azért bukott meg, mert a nép még nagyon emberiesen gondolkodik. Ha a commune győzött volna, a sajtó is pártolja vala. (?) Azonban a polgári sajtó gyáva; becsmerli, meggyalázta a proletariatus, hol csak fejét fölemeli. Jaj neki, ha egykor a prolitariatus győzni fog! A sajtó károsnak bizonyult be s ezért az új szocialis rendtartásnak mellőznie kell azt (!). A főke semmi; a munka minden! A nyomor főfokát érte el! Békés forradalmat nem akartak, ám jó, csináljunk mást!!... (Viharos éljenzés.)

— Az észak-sarki utazókat e hó 24-ikére várják Bécsbe, hol aláírásokat nyitottak számukra ajándék létesíthetése. Az aláírásokat a város 5000 frttal kezdte meg. Az expeditió vezetőit, Payert és Weyprechet különböző városokba hívják, hogy felolvasásokat tartsanak. Hamburgba e hó 22-én érkeznek az expeditió, és az ottani földrajzi társulat az Elba folyamán gőzhajóval megy előjük; este rendkívüli ülést tart, s aztán lakomát rendez, melyre Berlinből, Bécsből, Gothából, Bremából és Lipcséből is hívtak vendégeket. A régi „Presse“ Trondjemből e hó 14-ől két táviratban újabb adatokat is közöl az expeditió viselt dolgairól, 1872. október 15-én volt az első jégtorlódás a „Tegethoff“ körül, mely oly erővel támadt, hogy azonnal a hajó elhagyására gondoltak; de a készülődések egész télen át tartottak. A második tél viszonylag jobb volt. Veszélyes súlybetegedés csak néhány fordult elő; 70 jegesmedvét, és őszkor sok fókát ejtettünk el, melyek tápláló eledellül szolgáltak — folytatja a sürgöny. Viszszavonulásunk két első hónapja igen szomorú volt; igen mély hóban utaztunk és sokszor jégben át kellett magunknak utat törnünk; két havi nehéz munka után július 15-én déli szelek által feltartóztatva, csak hat tengeri mértföldnyire voltunk a „Tegethoff“-tól. Ugyanazon este oszlani kezdett a jég, és aug. 15-én elértük a jégthátat. Ez nem könnyű munka volt; minden utat ötször tettünk meg, minthogy négy csónakot és három élelmi szánt kellett elszállítanunk, melyek mindegyikét tíz ember húzta; kéőbb hosszú utrészeket csak úgy tehetünk meg,

hogy nagy jégmezőket póznákkal szétloltva, keskeny csatornákat nyitotunk, melyeken a csónakok átzorítottak. A legszebb idő és csendes tenger kedvezően, Matoschkinschartig rendkívül szerencsés, innen a Britwin hegyfokig igen kellemetlen utunk volt; hullámozó tengerrel és partról jövő viharokkal kellett küzdenünk. Utolsó éjjel mind a négy csónak a rossz időjárás folytán egymástól elszakadt, sok viz halott beléjük és mindnyájan csontig áztunk. Visszavonulásunk utja körülbelül 600 tengeri mértföld hosszú sággal bír; örültünk, midőn 26-án este megmentőnkre, az orosz hajóra akadtunk, mely kilencz nap alatt Vardöba szállított.

— A Parnassuson. Dr. Schliemann az „Allg. Ztg.“-ban a következőket írja Görögországból: A Parnassus megmászása a folytonos emelkedés miatt fokozatosan nehezebb lesz, különösen azon ponttól kezdve, hol a fenyűerdő megszűnik és meredek sziklákra kell továbbhatolni. Havat nagy mennyiségben találtunk, azonban csak a hegynyílásokban és csak 600 lábnyi magasságban. Többszörös eltérés után este 9 órakor a legmagasabban fekvő pásztorgyűhők egyikéhez értünk, hol különösen tisztasági szempontból a szabad ég alatt töltöttük az éjjelt. Delphi-ben reggel 32° R. melegünk volt, míg este hőmérséklet csak 4 fokot mutatott. Dacára a nem épen kedvező hőmérséki foknak, takaróinkba csomagolva kitűnően aludtunk a hideg földön. Éjjeli 2 órakor az őszvérek már vártak reánk és mi tovább folytattuk az utat; azonban csak 3 1/2 óráig lovagolhattunk és az őszvéreket Lykeri alján (ez a legmagasabb csúcs) kellett hagynunk és kézzel-lábbal kapaszkodni föl a hegyre. Pont öt órakor értünk a hegy csúcsára és mintegy ötvízülésünkre ép akkor kelt föl a nap teljes pompájában. A gyönyörű látvány, mely szemünk elé tárult, bőven kárpótolta a kiállott iszonyu szenvedéseket. Keletről Böoczia zöld rétei és mezői a Kopais-tó, az Euboea sziget és az aegai tenger szigeteivel tűnt elő; északról az Othrys és Oeta heglánczolatai, az Olympus, Ossa, Pelion és Athos; délről a tegnapi látogatott fönsik, a pleistos-i hegyhasadék, mely elrejté Delphi t, Krissa szép síksága, a cirrha-i és antichirra-i tengeröblök és a Helikon gyönyörű heglánczolata, a korinthusi és akrokorinthusi tengeröblök a meredeken a tengerbe nyuló achajai-hegyek, az ezeken túl magasló arkádiai hegyek, a háttérben az óriási Taygetos tártultak szemünk elé. Nyugatról Lokris, Aetolia és Akarnania hegycsúcsai, mögöttük az adriai tenger bilincselék le a szemet. — A Parnassus ezen csúcsán csak egyféle növényzet találtam, rövid, vastag levelekkel; de már a Lykeri alján 6 különféle fajta tenyész, s ez okból a juhtenyésztés a hegységen igen jutalmazó, úgy hogy vannak pásztorok, kiknek 2000 juh, tehát majd 30,000 drachma, vagyis 5700 tallér van birtokukban. A levegő itt igen egészséges lehet, mert valamenynyi pásztor piros poszgasz arczu, mit keleten különben nem is lehet találni. A nők rendszeren igen kezdetleges szerkezetű rokkát visznek magukkal és éljenek, álljanak vagy menjenek bár, de folytonosan gyapótot fonnak.

— Karlista iszonyatosság. Midőn ezelőtt pár nappal híre ment Vinarozban (Castellon tartományban, hogy a carlisták don Alfonz és és Donna Blanca vezírlete alatt a városba fognak bevonulni s egy nő e hirt szomszédnőjével, egy republicánus nejjével közlé, ez utóbbi így válaszolt: „Szeretném, ha utközben e Donna Blankat borzasztó tettei jutalmául keresztre feszítnék.“ Alig vonultak be a carlisták, az előbb említett nő által megtudta D. Blanca, minő véleményben van róla a republikánus asszony; minek következtében Blanka következő büntetést szabott a republicánus nőre: „A nő megtollasítva fog keresztül vitetni minden fútozván, utána férje fog menni, ki nejeire öven csapást út, a csapásokat egész erejéből kell hogy mérje, különben föbelövik. A körmenet végeztével a férfi visszakapja az öven csapást, melyet nejeire mért.“ — Donna Blanca még azt is kívánta vadállati dühöngésében, hogy e családból való fiatal szép leány is megtollasítottassék, mint anyja, de a karlista főbb emberek, kik magok is megsekkalták ez iszonyatosságot, kéreéseire előlított kívánságától. — Ennek következtében a nő levetkőztették, testét bekenték mézél és kátránnyal és a testére tapadt e keverékbe számtalan kisebb nagyobb tollat szurkák; számárra ültették és így hurcolták végig az utcázakon; mögötte férje ment, kinek kezében egy husáng volt. A férfit egy karlista csapat szuronyokkal szurta elől hátul, — ha nézetük szerint — azt tapasztalták, hogy a férfi nem üti elég erővel nejét, gyermekeinek anyját. E büntetés mérgétségére szükségessé megjegyezni, hogy e század elejéig a „megtollasztatás“ büntetést oly nőkre alkalmazták, kik a prostitutio tényleges támogatása által nagy botrányt okoztak. A szerencsétlenek jankiáltásai, a carlisták övöltő vad örmzaja s a lakosság fölhaborodása borzasztó jelenetet képeztek. A lakosság nem karlista érzelmű része mormogva átkozta Blankat, a „theokratia“ e hyenáját.“ — Így adják elő e borzalmas eseményt az „Orden“ és a félhivatalos spanyol „Correspondencia.“ És Európa nézi e várlázító kegyetlenségeket, melyek túl tesznek a vad állati dühöngéseken s melyek nemcsak a karlista ügyet s annak főembereit bélyegzik meg örökös gyalázzattal, de szégyenére válnak a XIX századnak!

— Egy szembeeső felső páholy fele részben october és november hóra kiadó. Bővebb értesítést szerkesztőségünköl nyerhetni.

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Pályázat.

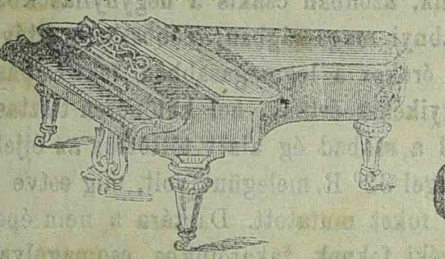
A nmlsgu vallás és közokt. m. kir. miniszter ur idei 24,326. sz. rendelete folytán, a Hidalmáson (Dobokamegyében) üresedésbe jött állami elemi vegyes fi- és leány népiskola tanítói, illetőleg tanítónői állomásra ezennel pályázat nyitatik. Ezen állomásra pályázhatnak okleveles tanítók és tanítónők, valamint képez- det végzett tanító- és tanítónő jelöltek is, azon feltét alatt, hogy ez utóbbiak az elemi népiskolai képesítési vizsgát egy év alatt letenni kötelesek.

Tannyelv a magyar. A tanító, illetőleg tanítónő évi fizetése az állam pénztá- rából nyerendő 400 frt., szabad lakás és az iskola kert élvezete, melyben azonban az iskola növendékei a kertészet és gyümölcsöset ismeretere oktatandók.

A kellően felszerelt folyamodvány a nagy mltsgu vallás és közokt. miniszter urhoz czimezve, f. év október 1-sőjéig a tanfelügyelőséghez nyújtandó be.

Kolozsvártt, 1874. szeptember 16-kán.

KETHELY JÓZSEF,
Kolozs-Dobokamegyék tanfelügyelője.

Uj Zongorák és Harmoniumok,

Pianinok és kurta zongorák nagy választékban.

Régi zongorák becserélése, javítás és hangolás

jótállás mellett jutányos árban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

(279) **TRISKA FERENCZ,** (11-3)
Kolozsvártt, Mátyáskirályutca, a távirdahivatallal szemben.

Hihetetlen, de igaz!

10 és 12 frt. egy valódi angol ezüst henger óra, tömör lánczsal, medaillonnal, tokban, kulccsal, 5 évi jótállás mellett és egy tartalék órával. Ugyan ily chron- időmérő órák finomul aranyozva csak 12 frt 50 kr.

15 és 20 frt. egy gyakorlati, jó, kemény remontoir-óra, ugynevr. császár óra, legjobb gyártmány, egy modern katona-óra, könnyű, csinos, amellyel felelté elegáns és iz- léss, amellyel földolag, hogy igen pontos és mege- ocsó, az ily órához mindenki kap egy dívatos óralánczot órákulccsal, tokot, medaillont 5 évi jótállás mellett.

15 és 18 frt. egy valódi angol ezüst horgony-óra, savonett duplafe- dél- lel, legfinomabb métszéssel, lánczsal és jótállási térít- vényvel.

Csak 13 frt. egy valódi angol ezüst, tűzben aranyozott chronometer-óra lánczsal, talmiary medaillonnal, börtökkel és jótállási térítvényvel.

Csak 16 vagy 17 frt. egy valódi angol Prince of Wales- remontoir-óra, leg- erősebb csőüreg, kristályüveg és nickelmúszerral, tömör talmiaryból, ez órák előnye mások felett, hogy kulcs nélkül lehet felhuzni; ezekhez kap mindenki egy lánczot, medaillont és jótállási jegyet ingyen.

Csak 14 vagy 17 frt. egy egészen kicsiny valódi ezüst, valódiang aranyozott hüly-óra nyaklánczsal és jótállási jeggyel.

Csak 20 frt. egy valódi angol, tűzben legfin. aranyozott ezüst chronometer-óra dupla köpenyvel legfin. zománczozva, lánczsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 18 vagy 20 és 25 frt. a legfinomabb ezüst valódi angol horgony- óra, 15 rubinra lánczsal, medaillonnal, börtökkel és jótállási jeggyel.

Csak 20 és 25 frt. egy ezüst, kulcs nélküli remontoir-óra lánczsal és medaillonnal.

Csak 40, 50 és 60 frt. arany hüly-órak gyémántokkal.

Csak 30, 35 és 40 frt. egy valódi angol ezüst remontoir-óra kettős edéllel, jótállás mellett, szabadul. ellátva.

Csak 23, 25, 27 frt. egy arany hüly-óra lánczsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 35, 45, 50 frt. egy valódi angol arany horgony-óra kristály üveggel.

Csak 60, 75, 100 frt. egy finom arany remontoir-óra kristály üveggel.

Csak 200—300 frt. egy valódi angol chronometer remontoir, dupla fedéllel és kristály üveggel.

Ezen kívül minden bárhol, vagy bárki által hirdett óranemek olesobbán.

Igazítási műhely.

Régi órák, gyakran drága csatái ereklők, igazítottak s új gyanánt állítottak helyre. Az igazítások ára 5 évi jótállással 1 1/2, 3, 5—10 frt.

Aranyárak

a bécsi cs. kir. pénzverde által hivatalosan megpróbálva.

Gyűrűk.
Höly-gyűrűk: 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15 frt.
Pecsetnyomó-gyűrűk férfiaknak: 8, 10, 11, 12—20 frt.
Mátka-gyűrűk: 5, 6, 7, 8 frt.

Arany óralánczok.
Lánczok, rövidék, kulccsal: 15, 20, 25, 30, 35—80 frt. minden kigondolható alakban.
Lánczok, hosszúk sima és fazonított szorítóval, gyönggyel vagy rútával: 23, 30, 35, 40, 50, 55, 60, 65, 70, 80—150 frt.

Arany medaillék.
urak és hölgyek számára.
valódi kövekkel: 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30, 35, 40, 45, 50 frt.

Arany garnitúrok.
Brocheok és fülbevalók: 18, 20, 24, 30, 35, 40 frt.
Valódi gyönggyel v. kövekkel: 36, 40, 45, 50—200 frt.
Gyémánt v. brillánsal: 60, 80, 90, 100—150 frt.

Arany fülbevalók.
Lencsék gyermekeknek: 1,25, 1,50, 1,75, 2, 3 frt. kövel és anélkül.

Levélbeli megrendelések,
postai utánvét, vagy az összeg beküldése mellett, 24 óra alatt teljesítenek. Kivá- ntra órák és arany árak, utánvét mellett, választás végett megküldenek, s a meg nem tartott darabokért a pénz visszafizetnek.

Arám olesobbán a legolcsóbbkánál bárhol, s igényeimel a kor színvonalán állók.

Mindazok, a kik új órákat vagy arany tárgyakat kívánnak rendelni.

Mindazok, a kik régi órákat vagy régi arany árakat kívánnak újakkal becserélni, kére- nek czégenhez fordulni.

FROMM FÜLÖP,
óra- és arany-áru-gyáros,
Rothenthurmstrasse 9 sz. a Wollzeilevel szemben Bécsben.
Kérem a czéget jól megjegyezni.

(341) Tisztelettel jelenti alólirott a t. cz. közönségnek, hogy miután Kolozsvár városával a **granit és kavics kövezet** készítésre nézve szerződésre lépett: ugyanazon árban magán munká- latokat is elvállal, s a szilárd anyag és jó elkészítésről kezeskedik.

EIBESCHITZ LIPÓT, vállalkozó.

(2-3)

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszi alólirott igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölesön-intézetnél elzálogosított s

folyó évi augusztus-hó végéig lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig az

I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműk, háziesszközök, árúk stb. árverése lesz

folyó évi october-hó 5-kén.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-neműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi october-hó 12-kén.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek.

Figyelmeztetés. A kiváltás vagy átírás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlólag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átíratni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvártt, szeptember 5-kén, 1874.

A hitelbank és zálogkölesön-társulat igazgatósága.

STEIN JÁNOS

erd. muzeum-egyleti könyvtáros és m. kir. egyetemi nyomdász kiadásában

épen most jelent meg

és minden hazai könyvkereskedés útján kapható:

GIL BLAS DE SANTILLANE,

irta **Le Sage,**

franciából fordította **Benedek Lajos.**

8-ad rétt, 852 tömött oldal, 4 kötetben, 60 fametszvényvel, színes borítékban.

Ára 5 frt. o. ért.

E művel, a mely minden európai mivelt nyelvre le van fordítva, hazai irodalmunkban is egy hézagot vélünk betölteni.

Ajánlására legyen elég Laharpe és Scott Walter következő szavait idéznünk:

„Gil Blas,” mondja az első, „egy remekmű; a regények azon kevés száma közé tartozik, a melyet lankadatlan, sőt újult élvezettel ismételve olvasunk; az emberi oleskedetek és tielmek eleven erkölcsi képe, oly mű, a melyben min- den osztály szerepel, részint hogy tanítson, részint hogy tanuljon... Utile dulci volna leghelyesebb elnevezése e szép műnek, a mely igazi vidám életől hemzseg. Több vonás belőle közmondássá vált. S minő csipős gúny az inquisitiora, minő ta- láló képe egy magát fontosnak képzelő hivatalnok andientájának, egy színész szemtelenségének, a nagy urak jellemének, a szolgák magaviséletének! Egész világ- iskola... A vonások mind igazok, egy sem közönyös vagy kicsinyes... A személye- ket mind ismerjük Gil Blas-ban, azt hisszük, hogy kortársaik voltunk, mert egyet- len vonás sincs megmondolás és hatás nélkül festve... sat.”

Scott Walter pedig így nyilatkozik: „Kevesen lesznek azok közt, a kik e je- les művet ismerik s mint életlik legmulattatóbb foglalkozására emlékeznek rá vissza, hogy időnként nem azon melegséggel és megindulással vennék ismét kézbe e fed- hetlen könyvet, a melyet az első szerelem emléke szokott az emberben felkeltetni... sat.”

A fennebbi két illetékes bíráló nyilatkozata után teljes megnyugvással bocsátjuk e művet az olvasó közönség használatára.

Előadások az elemi élettan köréből.

Irtá Huxley Th. H.
Az eredetinek harmadik kiadása után fordítva.
Cimképpel és 86 fametszetű ábrával. Ára 3 frt 60 kr.

A telekkönyvi beadványok helyes szerkesztése.

Gyakorlati kézikönyv bírtokosok, körjegyzők, ügykődök, telek- könyvi hivatalnokok, tőkepenzesek és mindenki számára, ki a telekkönyvek által érdekelve lehet,

kérvény- és okmánymintákkal.

Irtá P. Podhajeczky Robert. Ára 1 forint.

Postán bérmentes megküldéssel 1 frt 10 kr.

Döntvénytár.

A magyar kir. Curia semmitőszéki és legfőbb-ítélőszéki osztályának elvi jelentőségű határozatai. XI. folyam. Ára 2 frt.

(A már eddig megjelent 10 folyam, folytonosan raktáron tartatik és külön- külön is megszerezhető.)

Cyórmegye és város egyetemes leírása.

Szerkeszté Fehér Ipoly. Ára 5 frt.

Magyar birodalom statistikai kézikönyve, folytonos tekintettel Ausztriára.

Irtá Konek Sándor. III-dik füzet. A teljes mű ára 6 frt.

A magyar csódtörvény és csódeljárás.

Szerkeszté Szeniczey Gusztáv. Harmadik újra átdolgozott kiadás. Ára 2 frt.

(349) **Árlejtes hirdetmény!**

Ad. Nro. 323. 1874.

Az erdélyi méltóságos rom. cath. igazgató Tanácsnak idei sept. 10 ról 658 t. 379. számú rendelete folytán, az alapítványi uradalom kolozsmonostori múmalmán föltüi zugó és gát kijávitási terv és költségcsatítás szeriut 1869 frt 7 kura terje- dő összeg jelzése mellett árlejtes hirdetnek.

Ezen építkezés vállalkozás újján biztositására nézve f. é. sept. 19-kén a kolozsmonostori urad. irodában reggeli 10 órakor fog az árlejtes nyilvánosan, avagy zárt ajánlatok elfogadása mellett megtartatni.

Felhivának vállalkozni szándékozők az irt. időben 10% bántalvának zárt ajánlatokba, vagy pedig nyilvánosan leendő beadása melletti megjelölésre.

Az urad. Gondnokaságtól Kolozsmonostoron, 1874. Sept. 15-én.

(352) Egy kis **kellemes birtokot**

nevezek most tulajdonomnak 24,000 forintos terno nyeresé következtében. Megvallom őszin- tén, hogy nagyobb számú ambó és terno- nyeremény idzte elő e nyeresést is, mert com- binált számokkal játsztam, a melyeket nekem **Orlrig R. tanár. Berlin. Wilhelm- strasse 125 sz.** fél év alatt küldött.

Pest, Serly.

(350) **Eladó boroshordók**

50—100 darabig eladó boros- hordók

mind vasabroncsos, a legjobb állapo- ban. Értekezhetni bel-középutca 4 sz. alatt.

(335) **Eladó kereskedés**

Kolozsvártt.

SÁROSY ELEK fűszer- és vaskere- kedése igen kedvező feltételek melle- újból eladó. Értekezhetni özv. Sáros Eleknével.

Csak alapos, gyors és okszerű gyó- gyítás biztosít utóbajok ellen.

Titkos betegségeket

tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt)

bőrbajokat, vizeleti bántalmakat, húgyvesztüléseket, gyakori magömléseket, sor a **végekpi tehetetlenséget** is, katonai és polgári tőkorházakban, mint a magánykorlatban, a legújabb ta- pasztalatok s bnyvlatok nyomán, sok ezer esetben fényesen kipróbált egyszerű mód- szerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, bámulatos gyorsan és alaposan gyó- gyít (az ujonnan keletkezett **bujakór- fekélyeket** 48 óra alatt, **idült ba- jokat** 2—3 hét alatt, **húgyvesztőfolyá- sokat**, legyenek azok már elhanyagoltak vagy újan keletkezettek néhány nap alatt)

WEISS J.

gyak. orvos és szülész, az itteni cs. kir. katonai tőkorházban volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok reudes és tiszteletbeli tagja, a II. Lipót belga király aranykereszt- rendel- intézetében

Pest. ország-ut 15-dik szám a „Zrinyihez” címzett kávéház felett 1. emelet, bemenet a lépcsőn.

Naponkint reggel 7 órától 10-ig, délután 1—4 óráig.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik. (324) (7—200)

(347) **Haszonbérbe adó**

a kolozsvári ev. ref. egyháznak a

„3 Liliomhoz”

címzett vendéglője folyó év septem- ber-hó 20-kán délelőtt 11 órakor a helyszínen tartandó árverés mellett 1874 Szent-Mihály napjától 1877-dik év Szent-Mihályig. A kiadási árak és feltételek megtekinthetők helylt görbe-szappanutca 4 szám alatt.